

אחרי מות קדושים (311)

אחרי מות

וְאֵל יִבָּא בְּכָל יְעַת אֶל הַקֹּדֶשׁ (ט.ז.ב)

ציווי מיוחד נצטווה הכהן הגדול שלא להכנס סתם כך לבית קדשי הקדשים שאם חלילה יכנס ענשו מיתה. למרות זאת ביום הכיפורים הוא נכנס כדי להוציא את הכף והמחתה. צריך להבין, מה היתה החשיבות הגדולה להוציאם משם, עד כדי לפשוט את בגדי הזהב, ללבוש בגדי לבן ולהכנס במיוחד, מדוע שלא ישאירם שם עד השנה הבאה? היה הגאון רבי יחזקאל אברמסיק זצ"ל מראה כאן יסוד גדול: במקום קדוש אין מקום לכלים ריקים, כי קדושה וריקנות הם שני הפכים. לכן הוצאת הכלים מקדש הקדשים היא עבודה כה חשובה עד שראוי להכנס במיוחד עבורה. *ספר "לתתן עליון"*

יִקַּח שְׁנֵי שְׁעִירֵי עִזִּים (ט.ז.ה)

ובגמרא (יומא סב. ב): מה תלמוד לומר "שְׁנֵי"? שיהיו שניהן שוים. שני השעירים היו שוים, והיה אסור שהשעיר לעזאזל יבדל בשוויו מהשעיר לה', כדי ללמדנו שהכסף שאדם מוציא לדברים שבקדושה חייב להיות לכל הפחות לסכומים שהוא מפזר על דברי תענוגות ומותרות שתהיה מידת נתינתו של אדם לה' לפחות כמידת נתינתו לעזאזל. *ספר "ילקוט מאיש לועהו"*

טהרה של אבא

לְפָנֵי ה' תִּטְהָרוּ (ט.ז.ל)

אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרים ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים, שנאמר: "לפני ה' תטהרו" (משנה סוף יומא). ביאר המגיד מדובנא, בשעה שהרופא מטפל בחולה איננו שם לבו ליסוריו של החולה, כי אם עושה את כל הדרוש לרפואתו. אולם כאשר הרופא מטפל בבנו החולה, הריהו מבקש עצות ותחבולות עד מקום שידו מגעת, כדי להפחית ככל האפשר את האיסורים הכרוכים בטיפול הרפואי. השם יתברך אביהם של ישראל, מבקש גם הוא עצות, שכפרת עוונותינו לא תהיה כרוכה בעינויים ויסורים, ונותן לנו איפה את יום הקדוש יום הכפורים שהוא מכפר על כל החטאים. הואיל "ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים", על כן נתן לנו אמצעי ריפוי קלים.

ספר "אוצרות התורה"

הוֹכַח תּוֹכַח אֶת עַמִּיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא (יט.יז)

כשאומרים תוכחה לאדם, אין לשים אותו רשע, אלא אדרבה, יש לפנות אליו בדברים שיש בהם כדי לרוממו ולקרבו, כגון שאינו יאה לו לעשות כדבר הזה, כי אז עשויה התוכחה להועיל. "הוֹכַח תּוֹכַח", אם אתה אומר

תוכחה לאדם, תשים אותו ל"עֲמִיתְךָ" שהוא חברך, איש כערכך, "וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא", אל תשימהו לחוטא, שכן אז יפנה מעליך לחלוטין ולא תעלה בידך מאומה. *ספר "מעניה של תורה"*

וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם (טו.לא)

מפני מה לא צייתה התורה על עינוי יום הכיפורים ב'לא תעשה'. ברם, 'שס"ה' ימים יש בשנה, וכנגדם מקטרג השטן על ידי שס"ה ממונים, ממונה אחד לכל יום בשנה. כנגד קיטרוגו של השטן ניתנו שס"ה מצוות לא תעשה, אשר יש בכוחן לדחות את כוחו של השטן, יום אחר יום. והנה, יום אחד בשנה אין לו לשטן כח לקטרג, ביום הכיפורים. ואכן, גם שמו מעיד עליו 'השטן' בגימטריא 'שס"ד'. לפיכך, לא נכתב 'לא תעשה' ביום הכיפורים, שהרי באותו יום אין צורך לפעול כנגד קטרוג השטן.

רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות" בשם הגר"א

קדושים

קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ פִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם. אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ (יט.ב.ג)

שלשה שותפים יש באדם: הקב"ה אביו ואמו (נידה לא.), ומבואר בגמרא שאביו ואמו נותנים באדם את חלקי הגוף והקב"ה נותן בו רוח ונשמה. והנה מצד נשמתו של האדם אל לו לירא שיחטא, שהרי חוצבה היא ממקום קדוש, מתחת כסא הכבוד, וצריך לירא רק מצד החלק שנתנו בא אביו ואמו, שלא ימשכו לתאות העולם. וזה שאמר הקב"ה: "קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ", היינו מצד חלקי ראוי לכם להיות קדושים "פִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה'", ואין לכם לירא כלל, אך "אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ", מצד החלק האב והאם יש לכם לירא שלא לימשך לכל מיני תאוות ועבירות. *ספר "עלים לתרופה"*

בְּצַדֵּק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ (יט.טו)

"בְּצַדֵּק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ", כמשמעו. דבר אחר, הוי דן את חברך לכף זכות (רש"י)

מובא בגמרא (שבת קכז:): שהדן את חברו לכף זכות, דנין אותו לכף זכות. ואמר במדרש (משלי יא. כז): אם ראית אדם שמדבר טוב על חברו מלאכי השרת מדברים טוב עליו לפני הקב"ה. אם ראית אדם שהוא מדבר רעה על חברו, מלאכי מדברים עליו רעות לפני הקב"ה.

המצוה של "בְּצַדֵּק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ", היא מצוה שאנו מחויבים להתרגל בה. עלינו לחפש להצדיק את חברינו בכל כוחנו, כיון שהאדם אינו יודע את כל העובדות, הנסיבות והמצבים שהביאו את חברו למעשה שעשה.

לשנות ולהזיז חלקים מהתפילה, כדי שלא לשנות מסדר העליות והורדת השפע מהתפילה.

ספר "הליכות מועד" רב אופיר מלכה שליט"א

פתגם: הנבון לומד מנסינו, החכם מנסינו אחרים

ספר "שמחלה"

חקירה: לפני עיור לא תיתן משכול

האם האיסור הוא עצם מה ששמים מכשול לעיור, או האיסור הוא מה שהוא נכשל, אבל אם הניח מכשול והעיור לא נתקל בו לא עבר שום איסור.

רב חיים קניבסקי זצ"ל

סיפור: מפני אבא

ישבו תלמידי חכמים בחבורה והיו מסיחים בדברי תורה. נמנו ביניהם, שכל אחד יאמר דבר תורה ששמע מפי אביו. היה ביניהם אחד, שאביו היה חייט פשוט, כשהגיע תורו פתח ואמר: אבא זכרונו לברכה היה אומר: לעולם אל תהא מתעסק בכד משומש, שכבר טיפלו בו ידים אחרות, אלא רק בכד חדש משלך. ומיד פתח ואמר דבר תורה משל עצמו.

ספר "חד וחלק" חלק א' (דף קעב)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר בן גבי זוויירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליזה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ולציפורה לידיה בת רבקה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צ'רלי בן ג'ולייט אסתר. אמיל חיים בן עזו עזיזה, לינה רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים.

העצה היחידה לקיים מצוה זו כראוי היא, להתחזק באהבת האיש שמעשיו נוטים לחובה, ועל ידי כך יקל לאדם לדון את חבירו לכף זכות, כשם שאת עצמו ואת קרוביו האדם נוטה באופן טבעי לדון לזכות, מפאת אהבתו אליהם.

ספר "להתענג בחענוגים"

לא תאכלו על הדם (יט, כו)

לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם (סהנדרין עג). עיקר חייו של האדם הוא הדם, ולפיכך עצם שמו הוא דם, אלא כיון שהוא מתפלל לפני יחידו של עולם מתוסף לו אל"ף לשמו והא נקרא אדם, אבל אם איננו מתפלל לפני השם יתברך נשאר עליו השם דם, על כן אמרה תורה: "לא תאכלו על הדם", על תאכלו לפני התפילה בעוד אתם נקראים בשם דם.

מענינה של תורה בשם "המגיד ממזריטש"

מפני שיבה תקום וְהִדַּרְתָּ פְּנֵי זָקֵן (יט, לב)

העוסק בתורה בלילה שכינה כנגדו שנאמר (איכה ב. יט) "קומי רוני בלילה" (תמיד לב):. והקשה בספר "ישמח משה": הלא אמרו חז"ל (ברכות ו): שכל מי שעוסק בתורה השכינה עמו, א"כ מה מעלה יש לעסוק בלילה. וכתב ליישב, דיש שתי בחינות בהשראת השכינה עם האדם, יש בחינה שהשכינה הולכת לפניו, אבל יש בחינה עוד יותר גבוהה שהשכינה כנגדו ממש פנים בפנים, וזה המעלה היא רק כשעוסק בתורה בלילה שאז השכינה "כנגדו" ממש וכלשון הגמרא. אבל כל זה דווקא כשהוא משכים ללמוד עוד בימי הבחורות, אבל התחיל לקום בימי הזקנה, שממילא שוב אין יכול לישון וכמו שנאמר (קהלת יב. ד) "ויקום לקול הצפור" [שאפילו קול צפור מעורר את הזקן משנתו], שוב אין לו את המעלה שיהיה השראת השכינה כנגדו ממש.

והנה ידוע מה שאמר חז"ל: דבשעת מתן תורה נגלה הקב"ה כזקן, וכן הוא תמיד כשעוסק בתורה. ודבר זה רמוז בפסוק "מפני שיבה תקום". היינו, שאם תקום משנתך כדי לעסוק בתורה "מפני שיבה", היינו לפני שתגיע לגיל שיבה בעודך צעיר אז תזכה ל"וְהִדַּרְתָּ פְּנֵי זָקֵן" שזו הבחינה הגבוהה שהשכינה תהיה כנגדו ממש (פנים בפנים) כמו שנגלה הקב"ה בשעת מתן תורה.

ספר "להתענג באהבתך"

הלכה: ספירת העומר קודם עלינו לשבח

המשנ"ב כותב (סימן תפ"ט סק"ב) שצריך לספור ספירת העומר קודם עלינו לשבח, דכל מה שאפשר להקדים את הספירה מקדימים כדי שהספירה תהיה יותר תמימה, וכן מבואר בשו"ע (סימן תפ"ט ס"ט), שיש לספור ספירת העומר אחר קדיש תתקבל. אולם מנהג ירושלמי, לספור ספירת העומר אחר עלינו לשבח, וכנראה שיש בזה עניין על פי הסוד שכידוע לפי רבותינו המקובלים אסור

